

3. Lutsenko, T. O. "Public regulation of science and innovation activity of Ukraine." *Olbia Forum – 2015: Strategies of the Black Sea Region Countries in the Geopolitical Space* 1 (2015): 95–96. Print.
  4. Monaenko, A. O. "Legislative law-making in the field of expenditures on education and science." *Our law* 4 (1) (2008): 99–105. Print.
  5. Sychenko, V. V. "The system and mechanisms of innovative development of higher education managementin Ukraine." *Economic forum* 2 (2011): 34–40. Print.
  6. Tsegolnyk, P. A. "The important directions of scientific and practical achievements of management application in the institutions of public administration / P.A. Tsegolnyk." *Visnyk UADU* 3 (2000): 86. Print.
-

DOI : 10.5281/zenodo.1038952

УДК 351:796.011.1:615.825

Сіренко Р. Р., к.н.ф.в. і с., доц., ЛНУ ім. Івана Франка, м. Львів

Sirenko R., PhD, Associate Professor, Head of the Chair of Physical Education and Sport, The Ivan Franko National University of Lviv, Lviv

ДЕРЖАВНЕ УПРАВЛІННЯ СИСТЕМНИМ РОЗВИТКОМ СФЕРИ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ І МАСОВОГО СПОРТУ: ПРОГРАМНО-ЦІЛЬОВИЙ ПІДХІД

STATE MANAGEMENT IN THE FIELD OF PHYSICAL EDUCATION AND MASS SPORT DEVELOPMENT SYSTEMS: PRAGRAM-TARGETED APPROACH

Проаналізовано тенденції розвитку сучасного рівня державного управління фізичною культурою і спортом в Україні. Розроблено теоретичні та методологічні підходи щодо програмно-цільового управління системою фізичної культури і спорту. Досліджено соціальну цінність масового спорту як цілеспрямованого впливу на розвиток фізичної культури різних верств і категорій населення. З'ясовано особливості державного управління розвитком процесів фізичної культури та спорту в соціально-гуманітарній політиці України.

Ключові слова: державне управління, масовий спорт, програмно-цільовий підхід, фізична культура, здоровий спосіб життя, системна діяльність, цілеспрямований вплив.

The tendencies of developing the modern level of physical education and sports state management in Ukraine are analyzed. Theoretical and methodological approaches concerning program-targeted management of the system of physical culture and sports are developed. The social value of mass sports as a purposeful influence on the development of physical education of different branches and categories of the population is researched. The peculiarities of state management of physical culture and sports processes development in social and humanitarian policy of Ukraine are found out.

Keywords: *public administration/state management, mass sports, program-targeted approach, physical culture, healthy lifestyle, systematic activity, purposeful influence.*

Постановка проблеми. Розвиток фізичної культури і масового спорту в Україні є одним з пріоритетних напрямів соціально-гуманітарної політики держави. Сформовані підходи і методи державного управління фізичною культурою і спортом почали активно розроблятися в середині ХХ століття. На початку ХХІ століття сфера фізичної культури і спорту наштовхнулась нанизку серйозних проблем, пов'язаних із погіршенням стану здоров'я людей, їхнім фізичним розвитком і фізичною підготовленістю; з необхідністю модернізації системи державного управління фізичною культурою і спортом. Поширення здорового способу життя передбачає впровадження у суспільствоусіх складових сфер фізичної культури і спорту. А, відповідно, розвиток фізичної культури і спорту є складовою частиною соціально-гуманітарної політики державної влади в Україні. Тому в Національній стратегії з оздоровчою рухової активності в Україні на період до 2025 року «Рухова активність – здоровий спосіб життя – здорова нація» до завдань, що потребують вирішення, віднесено вдосконалення управління фізичною культурою і спортом на державному рівні [7].

Для вирішення зазначених проблем державним і громадським органам управління всіх рівнів необхідно вживати адекватні організаційно-управлінські, нормативно-правові та соціально-економічні заходи. Цільові орієнтири державної політики мають бути спрямовані на ефективне використання можливостей галузі у формуванні в населення цінностей здорового способу життя; залучення жителів України до регулярних занять фізичною культурою і спортом; збільшення кількості учнів і студентів, які систематично займаються фізичною культурою і спортом; підвищення рівня забезпеченості населення спортивними спорудами; збільшення кількості спортивних клубів та центрів фізкультурно-оздоровчої діяльності.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Аналіз та узагальнення літературних та історичних джерел, правових документів, практичного досвіду провідних фахівців з проблеми управління галуззю фізичної культури і спорту та інших публікацій, які відображають стан проблеми, дозволило визначити методологічні підходи до проблеми дослідження. Вони включають

в себе низку принципів дослідницької діяльності: об'єктивності, сутнісного аналізу, взаємозв'язку суб'єкта й об'єкта дослідження, єдності логічного та історичного [3]. Аналіз наукових праць з державного управління об'єктами фізичної культури і спорту в Україні дозволяє припустити, що в основі підходів до вивчення державного управління фізичною культурою і спортом лежать положення загальної теорії управління, а не викристалізовані підходи управління фізичною культурою і спортом.

За минулий період отримано цілу низку даних в цій царині та досягнуто певних позитивних результатів у практичній управлінській діяльності. Однак, незважаючи на даний факт у галузі державного управління даною проблематикою, у сучасних соціально-економічних умовах вони вже не відповідають об'єктивним потребам суспільства. Переважно у вітчизняних дослідженнях домінували роботи з формування теоретичних основ управління галуззю, були визначені принципи, функції та методи управління, досліджувалася управлінська діяльність керівників державних і громадських фізкультурно-спортивних організацій і низка інших проблем [14, с. 11].

Істотний вплив на розвиток теоретико-методологічних зasad державного управління фізичною культурою і спортом внесли роботи С. Вавренюка, І. Гасюка, Н. Дацій, С. Домбровської, І. Парубчака, І. Рибичча, О. Шаптали. Отже, поштовхом до вирішення даної проблематики має бути приведення у відповідність до реалій сьогодення системи заличення населення до рухової активності оздоровчої спрямованості на основі програмно-цільового підходу та відхід від стереотипів, характерних для часів СРСР [11, с. 164].

Незважаючи на ці та інші наукові роботи в галузі державного управління фізичною культурою і спортом на даний час відсутні дослідження з управління системою фізичної культури і спорту на основі програмно-цільового підходу. У процесі дослідження встановлено, що вченими аналізувалися різні аспекти системи управління даної сферою. Найбільш важливими питаннями, які вимагають дослідження, є такі, як розгляд сутності управління, аналіз системи фізичної культури і спорту як об'єкта управління в сучасних соціально-економічних умовах. Однак, вони ще залишилися поки мало вивченими. Сучасний рівень поставлених завдань перед вітчизняним фізкультурно-спортивним рухом висуває підвищені вимоги до державного управління даним соціальним явищем[8]. Накопичені наукові і практичні знання про систему управління не дають можливості успішного вирішення цих завдань.

Разом із тим, не часто трапляються роботи, в яких повною мірою використовується методологія програмно-цільового управління. У цих дослідженнях використання програмно-цільового підходу в управлінні но-сить фрагментарний, невпорядкований характер, не визначені сутність, структура і особливості управління на основі даного підходу[10]. Спостерігається нерівномірність подання інформації, що висвітлює теоретико-методологічні основи програмно-цільового управління сферою фізичної

культури і спорту. Комплексне дослідження зазначених питань є складним завданням, котре полягає у вдосконаленні державного управління процесами розвитку фізичної культури і спорту в Україні та пошуку шляхів системних трансформацій для цього вдосконалення.

Постановка завдання. Мета дослідження – обґрунтувати необхідність застосування системи державного управління розвитком фізичної культури і масового спорту на основі програмно-цільового підходу. Для цього використовувалися наступні завдання:

1. Проаналізувати тенденції розвитку сучасного рівня державного управління фізичною культурою і спортом в Україні.
2. Дослідити соціальну цінність масового спорту як цілеспрямованого впливу на розвиток фізичної культури серед різних верств і категорій населення.
3. З'ясувати особливості державного управління розвитком процесів фізичної культури та спорту в соціально-гуманітарній політиці.
4. Розробити теоретичні та методологічні підходи щодо програмно-цільового управління системою фізичної культури і спорту.

Виклад основного матеріалу. Дослідження етапів формування, розвитку і трансформації системи державного управління фізичною культурою і спортом в Україні показали, що вони не завжди відповідали конкретним соціально-економічним інтересам розвитку суспільства і держави. При цьому, головною характерною рисою залишалося недостатнє поєднання державницьких основ і громадських ініціатив. Успіх розвитку даної сфери залежить від реалізації державної політики – комплексу заходів щодо створення правових, економічних та організаційних умов для задоволення потреб різних категорій і груп населення в фізкультурно-спортивній діяльності всіх рівнів: від оздоровчої фізкультури до спорту вищих досягнень[4].

Проведений аналіз засвідчив, що в Україні визначено загальні засади організації діяльності у сфері фізичної культури і спорту фізкультурно-спортивними організаціями, установами, підприємствами, особливості діяльності суб'єктів фізичної культури і спорту, порядок визнання видів спорту та спортивних дисциплін [6]. Особливістю досягнення мети дослідження є створення умов, які забезпечать можливість усім громадянам вести здоровий спосіб життя, систематично займатись фізичною культурою і спортом, отримати доступ до розвиненої спортивної інфраструктури, підвищити конкурентоздатність масового спорту.

Основними завданнями в даному керунку до єдиної державної політики є: створення нової національної системи фізкультурно-спортивного виховання населення; розробка та реалізація комплексу заходів щодо пропаганди фізичної культури і масового спорту як важливої складової здорового способу життя; модернізація системи фізичного виховання різних верств населення, в тому числі й в освітніх установах. Організація державного

управління фізичною культурою і спортом має характеризуватися провідною роллю держави в процесах розвитку фізичної культури і спорту з одночасним залученням і розширенням участі в цих процесах громадських органів управління та інших суб'єктів даної сфери. Необхідним є створення умов для розвитку фізичної культури і спорту в Україні, сприяння фізичному удосконаленню громадян, підвищення рівня спортивно-масової роботи, забезпечення культурного розвитку суспільства [12].

Про рівень законодавчого забезпечення державного управління сферою фізичної культури і спорту у суспільстві можна зробити висновки з основних напрямів державної політики, зафіксованої в Конституції України, Законі України «Про фізичну культуру і спорт», Постанові Кабінету Міністрів України від 9 грудня 2015 р. № 1045 «Про затвердження Порядку проведення щорічного оцінювання фізичної підготовленості населення України», Указі Президента України від 9 лютого 2016 року «Про Національну стратегію з оздоровчої рухової активності в Україні на період до 2025 року «Рухова активність – здоровий спосіб життя – здорованація», Постанові ВРУ від 19 жовтня 2016 року «Про забезпечення сталого розвитку сфери фізичної культури і спорту в Україні в умовах децентралізації влади» [5, с. 111].

Важливим також є визначення основних завдань та напрямів розвитку фізичної культури і спорту, прийняття та реалізація державних регіональних програм розвитку фізичної культури і спорту; встановлення почесних звань, нагород та премій у сфері фізичної культури і спорту таких суб'єктів; організацію та проведення регіональних офіційних фізкультурних та спортивних заходів, а також забезпечення комплексу заходів, пов'язаних з їхнім проведенням; організацію розвитку національних видів спорту; організацію підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації спеціалістів з фізичної культури і спорту; забезпечення діяльності регіональних центрів фізичної підготовки [4].

Розвиток фізичної культури і спорту, організація спортивно-масової діяльності з метою покращення фізичного стану і фізичної підготовленості нації є обов'язком держави. Потрібно дотримуватися відповідних принципів державного управління сферою: розвиток фізичної культури і спорту має сприяти демографічному зростанню країни, зміцненню національної оборони, забезпечувати розвиток суспільства. Пропаганда має бути спрямована на популяризацію фізичної культури і спорту серед широких верств населення; підвищення державних стандартів у галузі має створити умови для розвитку видів спорту, підвищити рівень спортивних досягнень; галузь фізичної культури і спорту включається в загальнодержавні плани розвитку.

Одним з можливих підходів до вдосконалення державного управління має розглядатися створення системи дієвих інструментів, за допомогою яких інтегрується діяльність галузевих і міжгалузевих організацій, раціонально витрачаються людські та фінансові ресурси для досягнення поставлених завдань, зокрема йдеться про програмно-цільовий підхід до

управління. Даний підхід в різних сферах життєдіяльності суспільства стає домінуючим, практичні результати підтверджують його ефективність. Програмно-цільове управління опирається як на загальні принципи управління, так і враховує специфічні особливості об'єктів управління і цільового планування, а відповідно – широке використання методології програмно-цільового управління характеризує його універсальність.

Дослідження розвитку і вдосконалення системи масових занять різних категорій населення фізкультурно-оздоровчою діяльністю дає підставу констатувати, що одним з визначальних чинників для забезпечення позитивної динаміки є адекватний і сучасний розвиток матеріально-технічного ресурсу даної галузі. Це будівництво і реконструкція комплексних спортивних споруд різного фізкультурного профілю, забезпечення множинними спортивними спорудами місцею проживання та відпочинку населення, створення на підприємствах фізкультурно-оздоровчих і відновлювальних центрів. У сучасних умовах характерною рисою організації управління є перенесення значної частини функцій фізкультурно-масової діяльності на рівень муніципальних утворень. Це викликано тим, саме вони мають реальними важелями управління розвитком масового спорту і можуть вибудовувати власну політику в рамках загальної стратегії розвитку галузі [9, с. 361].

Основними напрямами програмно-цільового управління у діяльності держави у сфері фізичної культури і спорту повинні бути створення необхідних умов для фізичного виховання дітей та молоді з метою покращення їхнього фізичного та розумового здоров'я; забезпечення розвитку фізичної культури та спорту спортивних талантів; забезпечення розвитку фізкультурної освіти та науково-дослідницької діяльності у сфері фізичної культури і спорту, впровадження наукових досягнень, технологій у практику фізкультурно-спортивної роботи. Потрібно передбачити розробку та реалізацію національних програм з фізичної культури і спорту, державних стандартів з фізичної підготовленості населення, проведення моніторингу за фізичним станом та здоров'ям усіх вікових груп [13]. Органи виконавчої влади у сфері фізичної культури і спорту відповідних адміністративно-територіальних утворень у межах своїх повноважень має здійснювати заходи щодо розвитку фізичної культури і спорту з урахуванням національних традицій, умов, можливостей.

Не завжди враховується вплив, котрий чинять зовнішнє і внутрішнє середовище об'єкту програмного планування, в основному досліджуються різні аспекти розвитку фізичної культури і спорту конкретної території, а не процеси управління на основі програмно-цільового підходу. Основними причинами є слабка розробленість загальної теоретичної концепції програмно-цільового управління, використання цільових програм розвитку фізичної культури і спорту, як ефективного інструментарію цього виду управління. Внаслідок цього, ще не створено цілісне уявлення про програмно-цільове

управління комплексною системою фізичної культури і спорту.

Органи державної влади мають мати на меті підвищення показників фізичної підготовленості та здоров'я населення, насамперед, дітей і молоді. Усі програмні заходи повинні бути спрямовані на залучення кожного громадянина до щоденних занять фізичною культурою і спортом, оволодіння двома та більше видами рухової активності, на проходження щорічного медичного огляду. Стратегічною метою керівництва держави має бути створення дієвої системи всенародного зміцнення здоров'я, сучасної, доступної спортивної інфраструктури, зокрема обладнаних ігрових та тренажерних майданчиків в парках, місцях відпочинку та проживання населення. Органи державної влади мають звітувати щодо проведених заходів, змагань, участі в змаганнях жінок, людей з обмеженими можливостями здоров'я, результатів реалізації програмних заходів щодо аматорського та масового спорту [2].

Фізична культура і масовий спорт мають бути обов'язковим компонентом середньої та вищої освіти і забезпечити всебічний розвиток особистості. Обов'язком вищих навчальних закладів є створення умов для фізичного виховання студентів, здійснення спортивно-масової та фізкультурно-оздоровчої роботи. Заняття фізичною культурою і спортом повинне здійснюватися відповідно до навчальних програм і стандартів, а спортивні змагання бути невід'ємною складовою навчального процесу. Медичне та кадрове забезпечення навчально-виховного процесу, моніторинг фізичного стану та здоров'я молоді є важливими напрямами роботи з розвитку шкільної та студентської фізичної культури та спорту.

Методологічною основою концепції програмно-цільового управління системою фізичної культури і спорту є системний підхід, який дозволив розглянути комплекс фізичної культури і спорту як відкритий соціальний простір, програмно-цільовий підхід, за допомогою якого розкривається сутність управлінської діяльності, визначаючи в якості її основного інструменту цільову програму, інформаційно-аналітичний підхід, що забезпечує ефективність управлінської діяльності, надаючи суб'єкту по каналах зворотного зв'язку необхідну інформацію, як для прийняття управлінських рішень, так і для внесення відповідних корективів у діяльності системи [1].

Основними завданнями програмно-цільового підходу є координація та організація заходів щодо розвитку масового спорту; організація змагань усіх рівнів на території країни; сприяння розвитку фізкультурно-спортивного руху в країні; розробка та впровадження програм розвитку фізичної культури і спорту; здійснення нормативного регулювання та сприяння розвитку спортивної інфраструктури, фізкультурно-спортивних послуг; здійснення організації проведення наукових досліджень у сфері спортивної медицини; забезпечення дотримання законності з питань тендерної рівності; розробка календарів спортивних заходів, програм; сприяння залученню до спортивно-масової діяльності інвалідів. Встановлено, що функціонування механізму

програмно-цільового управління фізичною культурою і спортом здійснюється лише з урахуванням перерахованих чинників [13].

Для успішного здійснення управлінської діяльності важливими є організаційний механізм програмно-цільового управління системи фізичної культури і спорту, який представлено як складний багатокомпонентний об'єкт, що включає сукупність органів державного і муніципального управління фізичною культурою і спортом, громадських організацій, які розробляють і реалізують цільову програму, а також інформаційно-аналітичну систему, що забезпечує зворотний зв'язок. Організаційний механізм складається з кількох компонентів, кожен з яких є складним утворенням. Принципово важливим є взаємодія цих компонентів, яке забезпечує організаційний механізм, надаючи їм органічний зв'язок між собою і цілеспрямований вплив на об'єкт управління.

Це досягається різними засобами і методами як індивідуального, так і колективного впливу. Модернізація організаційного механізму в державному управлінні фізичної культури і спорту показала ефективність взаємодії управлінських структур з громадськими організаціями. Одним з напрямків оптимізації та підвищення ефективності їх діяльності є зміна правового статусу частини державних і муніципальних організацій фізкультурно-спортивної спрямованості – з бюджетного на автономний, що надає організації більше самостійності, спрощення адміністративних процедур і розширення можливостей для підвищення позабюджетних доходів.

Держава визначає політику та напрями розвитку фізичної культури і спорту, сприяє підприємствам, організаціям, установам, громадським організаціям, громадянам, діяльність яких спрямована на розвиток та підвищення ефективності функціонування фізичної культури і масового спорту в країні. Державне управління фізичною культурою і спортом в Україні здійснює центральний виконавчий орган державної влади, а інші міністерства та відомства здійснюють керівництво фізичною культурою і спортом в частині на них покладених функцій та повноважень. Держава, громадські організації, професійні спілки мають створювати усі необхідні умови для залучення до занять фізичною культурою і спортом інвалідів, людей, які мають обмежені можливості здоров'я [6].

Виконання поставлених завдань можливе лише через дотримання наступних факторів:

- політичних – посилення ролі державних структур з управління галузю, через систему цільових комплексних програм розвитку фізичної культури і спорту;

- організаційних – функціонування державного органу управління галузю у статусі міністерства з покладанням на нього функцій регулювання та контролю, а також розробки стратегії розвитку фізичної культури і спорту;

- правових – формування галузевого законодавства;

– фінансових – фінансування галузі за рахунок використання державного бюджетного фінансування, а також постійне підвищення обсягів позабюджетного фінансування, спонсорства тощо на оплату фізкультурно-спортивних послуг та придбання спортивного інвентарю;

– демографічних – соціально-демографічна структура, що характеризує склад населення за статтю, віком, місцем проживання, і є підставою для планування кількості осіб, що займаються фізичними вправами.

Висновки. Сучасні тенденції розвитку сфери фізичної культури і спорту на державному рівні характеризуються зміною і ускладненням функцій органів, що складають вертикаль управління галуззю; створенням галузевої нормативно-правової бази, що регулює різноманітні суспільні відносини в даній сфері; стрімким розвитком системи комерційних фізкультурно-спортивних організацій, фізкультурно-оздоровчих послуг, які потрібні населенню; зміною конфігурації галузі суспільних фізкультурно-спортивних об'єднань.

У проведенному дослідженні встановлено такі протиріччя у цій сфері:

– відсутність відповідних теоретичних підходів що до нових можливостей даної діяльності;

– недосконалість організаційних механізмів реалізації програмно-цільового управління сferою фізичної культури і спорту;

– необхідність використання існуючих інноваційних механізмів управління і слабкою адаптацією їх до реалій управління розвитком фізичної культури і спорту.

Дослідження існуючих підходів щодо вдосконалення державного управління фізичною культурою і спортом дозволили розробити теоретичну основу програмно-цільового управління. Її суть полягає в органічній цілісності програмного і цільового підходів, об'єднання яких конкретизує розробку цільової комплексної програми, що включає програмні заходи для досягнення поставленої мети, концентрацію необхідних ресурсів, узгодження термінів і відповідальних виконавців.

Проведене дослідження з даної тематики дозволило констатувати, що розвиток фізичної культури і спорту пов'язаний в першу чергу з розробкою комплексних програм, що дають можливість вирішення поставлених проблем комплексно, з урахуванням міжгалузевих взаємодій.

Список використаних джерел

1. Вавренюк С. А. Роль виховних функцій фізичної культури і спорту серед студентської молоді: державноуправлінський аспект / С. А. Вавренюк // Інвестиції: практика та досвід. – К., 2015. – № 2. – С. 138– 140.

2. Гасюк І. Л. Програмно-цільовий підхід – наукова категорія теорії державного управління розвитком фізичної культури та спорту / І. Л. Гасюк // Економіка та держава. – 2011. – № 4 – С. 126–128.

3. Гасюк І. Л. Фізична культура в освітній сфері: перспективні шляхи дер-

жавного стимулювання розвитку / І. Л. Гасюк // Інвестиції: практика та досвід. – 2011. – № 12. – С. 95–99.

4. Гузар' В. М. Процес управління фізичною культурою і спортом / В. М. Гузар' // Педагогіка, психологія та медико-біологічні проблеми фізичного виховання і спорту. – Х., 2009. – № 17. – С. 9–18.

5. Данилко М. Тенденції розвитку вищої освіти у галузі фізичного виховання і спорту / М. Данилко // Теорія і методика фізичного виховання і спорту. – 2002. – № 2-3. – С. 49–52.

6. Домбровська С. М. До питання про формування державної освітньої політики України та її вдосконалення / С. М. Домбровська // Інвестиції: практика та досвід. – 2011. – № 5. – С. 50–55.

7. Жовнірчик Я. Ф. Обумовленість сталого розвитку регіону та необхідність його державного регулювання / Я. Ф. Жовнірчик // Державне управління: теорія та практика. – 2009. – № 9. – С. 3–10.

8. Кандрашов О. М. Формування державних програм управління реструктуризацією промислового виробництва / О. М. Кандрашов // Державне управління: удосконалення та розвиток. – 2010. – № 5. – С. 5–13.

9. Круцевич Т. Ю. Управление физическим состоянием подростков в системе физического воспитания : дис. ... д-ра физ. восп. ; Нац. ун-т физ. восп. и спорта Украины / Т. Ю. Круцевич. – К., 2010. – 510 с.

10. Куделко В. Э. Анализ проблемной ситуации развития культуры управления физкультурно-спортивной деятельности / В. Э. Куделко // Слобожанський науково-спортивний вісник. – Х. : ХДАФК, 2013. – С. 149–151.

11. Кулинич Р. О. Статистична оцінка чинників соціально-економічного розвитку / Р. О. Кулинич. – К. : Знання, 2013. – 311 с.

12. Соколов А. С. Роль и участие местных органов власти Германии и Франции в развитии физического воспитания и спорта / А. С. Соколов // Теория и практика физической культуры. – 2010. – № 2. – С. 79-90.

13. Тимків В. М. Структура моделі ефективності діяльності органу місцевого самоврядування (на прикладі Івано-Франківської міської ради) / В. М. Тимків // Економіка та держава. – 2009. – № 3. – С. 81–84.

14. Терентьев М. В. Формування змісту вищої освіти за спеціальністю «державне управління»: автореф. дис. ... канд. держ. упр. : 25.00.03 / М. В. Терентьев ; Нац. акад. держ. упр. при Президентові України ; Дніпропетр. регіон. ін-т держ. упр. – Дніпропетровськ, 2010. – 20 с.

References

1. Vavrenyuk, S. A. "The role of the functions of physical culture and sport among youth: state managerial aspect." *Investicij: praktyka ta dosvid* 2 (2015): 138–140. Print.
2. Gasyuk, I. L. "The program-target approach is a scientific category of the theory of state management of the development of physical culture and sports." *Ekonomika ta dergava* 4 (2011): 126–128. Print.
3. Gasyuk, I. L. "Physical culture in the educational sphere: prospective ways of state stimulation of development." *Investicij: praktyka ta dosvid* 12 (2011): 95–99. Print.
4. Gusar', V. M. "The process of management of physical culture and sports." *Pedagogika, psychologija ta medyko-biologichni problem fizuchnogo vyhovannja i sportu*

- 17 (2009): C. 9–18. Print.
5. Danylko, M. "Trends in the development of higher education in the sphere of physical education and sports." *Teoriya i metodyka fizuchnogo vyhovannja i sportu* 2–3 (2002): 49–52. Print.
6. Dombrovska, S. M. "On the issue of formation of the state educational policy of Ukraine and its improvement." *Investiciji: praktyka ta dosvid* 5 (2011): 50–55. Print.
7. Zhovnirchik, Ya. F. "The conditionality of stable development of the region and the necessity of its state regulation." *Dergavne upravlinnia: teoriya ta praktyka* 9 (2009): 3–10. Print.
8. Kand rashov, O. M. "Formation of state programs of restructuring of industrial production." *Dergavne upravlinnia: udoskonalennja ta rozvytok* 5 (2010): 5–13. Print.
9. Krutsevich, T. Yu. "Management of the physical condition of adolescents in the physical education system." Diss. ... PhD in physical education. Kyiv, 2010. 510 p. Print.
10. Kudelko, V. E. "Analysis of the problem situation of the development of the culture of management of physical culture and sports activities." *Slobozhanskij naukovo-sportunyj visnyk* (2013): 149–151. Print.
11. Kulich, R. O. "Statistical evaluation of social and economic development." Kyiv: Znannya, 2013. Print.
12. Sokolov, A. S. "The role and participation of local authorities in Germany and France in the development of physical education and sports." *Teoriya i praktika fizicheskij kul'tury* 2 (2010): 79–90.
13. Tymkiv, V. M. The structure of the model of the effectiveness of the local government (for example of the Ivano-Frankivsk City Council). *Ekonomika ta dergava* 3 (2009): 81–84. Print.
14. Terent'ev, M. V. "Formation of the content of higher education in the specialty "public administration"." PhD in Public Administration: special. 25.00.03. Dnipropetrovsk, 2010. 20 p. Print.

DOI : 10.5281/zenodo.1038922

УДК 351:338.431

Черкаска В. В., к.держ.упр., докторант, МАУП, м. Київ

Cherkaska V., PhD Public Administration, PhD of the Interregional academy of management a personnel, Kyiv

**ФОРМУВАННЯ СУЧASНИХ УМОВ ДЕРЖАВНОГО
РЕГУЛЮВАННЯ РОЗВИТКУ АГРАРНОГО СЕКТОРУ УКРАЇНИ**

**FORMATION OF MODERN CONDITIONS OF STATE REGULATION
OF THE AGRARIAN SECTOR OF UKRAINE**